

۱۹۲۸ ۸۷۴

السلامة للجميع

بررسی امکان اعاده دادرسی
نسبت به آراء داوری

مؤلف: علی اکبریان

سرشناسه	: اکبریان، علی، ۱۳۶۰ -
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی امکان اعاده دادرسی نسبت به آراء داوری / مولف علی اکبریان.
مشخصات نشر	: تهران : گروه آموزشی مدرس : سنجش و دانش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۳ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۳۹-۱۸-۷
تیراژ	: ۵۰۰ نسخه
قیمت	: ۲۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست ریزی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۳۹ - ۱۴۳.
موضوع	: اعاده دادرسی -- ایران
موضوع	: Restitution -- Iran
موضوع	: آرای حقوقی -- ایران
موضوع	: Judgments -- Iran
موضوع	: آرای حقوقی -- ایران -- نقض
موضوع	: Judgments -- Iran -- Cassation
رده بندی کنگره	: KMH ۷/۸۵۴ الف ۷۳۳
رده بندی دیویی	: ۵۵۰۲۹/۳۴۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۰۰۷۰۲۰

عنوان: بررسی امکان اعاده دادرسی نسبت به آراء داوری

مولف: علی اکبریان

ناشر: گروه آموزشی مدرس، سنجش و دانش

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

صفحه آرای: مهتاب دوستی

طراح جلد: مهتاب دوستی

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰،۰۰۰ ریال

کلیه حقوق مادی و معنوی برای مولف محفوظ می باشد

www.rezomephd.ir

www.sanjesh.ir

فهرست مطالب

۱	چکیده
۴	مقدمه
۷	فصل اول
۷	کلیات
۸	مبحث اول: تعریف داوری و تشریح تاریخچه‌ی داوری در حقوق ایران و اسلام
۸	گفتار اول: تعریف داوری
۸	گفتار دوم: تشریح تاریخچه‌ی داوری
۱۰	مبحث دوم: اقسام داوری
۱۰	گفتار اول: داوری مطلق و مقید
۱۲	گفتار دوم: داوری استیاری و اجباری
۱۳	مبحث سوم: بررسی محاسن و معایب داوری
۱۳	گفتار اول: محاسن داوری
۱۳	الف: کارائی
۱۴	ب: سرعت
۱۴	ج: اجرای رأی داوری
۱۵	د: بی طرفی
۱۵	هـ: صرفه جویی در هزینه ها
۱۵	و: محرمانه بودن
۱۵	ی: اهمیت معنوی
۱۶	گفتار دوم: معایب داوری
۱۸	مبحث چهارم: بررسی امکان حدوث آیین های ویژه‌ی دادرسی در جریان داوری
۱۸	گفتار اول: دستور موقت
۲۰	گفتار دوم: قرار تامین خواسته
۲۲	گفتار سوم: تامین دلیل
۲۳	گفتار چهارم: اناطه
۲۴	مبحث پنجم: بررسی امکان حدوث دعاوی طاری در جریان داوری
۲۵	گفتار اول: بررسی دعاوی جلب شخص ثالث در جریان داوری
۲۵	بند اول: تعریف و قواعد پذیرش دعاوی جلب شخص ثالث
۲۵	الف: تعریف جلب شخص ثالث
۲۶	ب: قواعد پذیرش دعاوی جلب شخص ثالث
۲۶	بند دوم: بررسی تحقق جلب شخص ثالث در جریان داوری
۲۹	گفتار دوم: بررسی دعاوی ورود ثالث در جریان داوری

بند اول: تعریف و قواعد پذیرش دعوای ورود ثالث..... ۳۹

الف: تعریف دعوای ورود ثالث..... ۳۹

ب: قواعد پذیرش دعوای ورود ثالث..... ۳۰

بند دوم: بررسی تحقق ورود شخص ثالث در جریان داورى..... ۳۰

الف: بررسی حالت توافق شخص ثالث با اصحاب دعوا در خصوص ارجاع امر به داور و تعیین داور..... ۳۱

ب: بررسی حالت عدم توافق شخص ثالث با اصحاب دعوا در مراجعه به داورى..... ۳۲

گفتار سوم: بررسی دعوای متقابل در جریان داورى..... ۳۴

بند اول: تعریف دعوای متقابل..... ۳۴

بند دوم: شرایط دعوای متقابل..... ۳۴

بند سوم: تاز: پایان دعوای اصلی بر دعوای متقابل..... ۳۷

فصل دوم..... ۳۹

بررسی شرایط و آثار رأى..... ۳۹

فصل دوم: بررسی شرایط و آثار رأى..... ۴۰

مبحث اول: بررسی شرایط و آثار رأى داور..... ۴۰

شرط اول: عدم مخالفت با قوانین موجد حق..... ۴۰

الف: تعریف قوانین موجد حق..... ۴۰

ب: بررسی وجود ملازمه‌ی عقلی و قانونی میان قوانین موجد حق و ادله‌ی موجد حق..... ۴۱

ج: بررسی محدودیت اعتباری قوانین موجد حق و دلایل موجد حق از حیث زمانی..... ۴۲

شرط دوم: لزوم موجد حق بودن رأى داور..... ۴۳

شرط سوم: لزوم مدلل بودن رأى داور..... ۴۴

شرط چهارم: صدور رأى نسبت به موضوع داورى..... ۴۵

شرط پنجم: صدور رأى در حدود اختیارات تفویضی..... ۴۵

شرط ششم: صدور رأى در مواعید قانونی..... ۴۶

شرط هفتم: عدم مخالفت رأى داور با دفتر املاک..... ۴۷

شرط هشتم: صدور رأى توسط داوران غیر مجاز..... ۴۷

شرط نهم: اعتبار موافقت نامه‌ی داورى..... ۴۸

مبحث دوم: آثار رأى داورى..... ۴۸

گفتار اول: بررسی اثر نسبی رأى و امکان اعتراض شخص ثالث..... ۴۸

گفتار دوم: بررسی رأى داورى و اعتبار امر قضاوت شده..... ۵۰

الف: بررسی تفاوت میان قاعده‌ی فراغ دادرسی، امر قضاوت شده و امر مختومه..... ۵۰

ب: تعریف و خصوصیات قاعده‌ی امر قضاوت شده..... ۵۱

ج: بررسی شمول قاعده‌ی اعتبار امر قضاوت شده نسبت به آرای داورى..... ۵۲

گفتار سوم: بررسی رأى داورى و قاعده‌ی فراغ دادرسی..... ۵۴

الف: مقایسه میان قاعده‌ی فراغ دادرس و اعتبار امر قضاوت شده.....	۵۴
ب: بررسی محدودیت قاعده‌ی فراغ دادرس در رسیدگی داور.....	۵۵
ج: تصحیح رأی داورى.....	۵۷
د: تفسیر رأی داورى.....	۵۷
مبحث سوم: بررسی تفاوت های میان آراء صادر شده از دادگاه و آراء داورى.....	۵۸
گفتار اول: خصوصیات مشترک میان رأی دادگاه و رأی داورى.....	۵۸
گفتار دوم: تفاوت های میان رأی دادگاه و رأی داورى.....	۵۹
بند اول: بررسی تفاوت ها از لحاظ شکلی.....	۵۹
بند دوم: بررسی تفاوت ها از لحاظ ماهوی.....	۶۰
فصل سوم.....	۶۴
بررسی نحوه ی اعتراض به رای داور و امکان طرح طرق فوق العاده ی اعتراض نسبت به رای داورى.....	۶۴
فصل سوم: بررسی نحوه ی اعتراض به رای داور و امکان طرح طرق فوق العاده ی اعتراض نسبت به رای داورى.....	۶۵
مبحث اول: بررسی نحوه ی اعتراض به رای داور در داورى داخلى.....	۶۵
گفتار اول: بررسی آیین نحوه ی رسیدگی به درخواست ابطال رأی داورى.....	۶۵
بند اول: بررسی از حیث مرجع صلاحیت دار.....	۶۵
بند دوم: بررسی از حیث لزوم تنظیم دادخواست و پرداخت هزینه ی دادرسی.....	۶۵
بند سوم: بررسی از حیث رعایت محدودیت زمان رسیدگی.....	۶۶
بند چهارم: بررسی آیین رسیدگی به دعوای ابطال رأی داورى در مرجع صلاحیت دار.....	۶۷
بند پنجم: بررسی شرط سلب حق اعتراض به رأی داور.....	۶۹
گفتار دوم: بررسی جهات ابطال رأی داورى.....	۶۹
بند اول: بررسی مقید بودن جهات ابطال رأی.....	۷۵
گفتار سوم: رسیدگی به ماهیت دعوا پس از ابطال رأی داور (تکلیف قرارداد داورى پس از ابطال رأی داور).....	۷۶
گفتار چهارم: تکلیف دادگاه در صورت عدم مورد اعتراض قرار گرفتن رأی داور علی رغم وجود جهات ابطال.....	۷۷
مبحث دوم: چگونگی ابطال رأی داور در داورى های خارجى.....	۷۹
گفتار اول: کلیات.....	۷۹
گفتار دوم: بررسی موارد ابطال و بطلان رأی داورى تجارى بین المللى ایران.....	۷۹
بند اول: تفاوت میان بطلان و ابطال در حقوق ایران.....	۷۹
بند دوم: موارد ابطال رأی داور.....	۸۰
بند سوم: موارد بطلان رأی داور.....	۸۱
گفتار سوم: بررسی دادگاه صلاحیت دار جهت اعتراض به رای داور.....	۸۲
مبحث سوم: بررسی امکان حدوث طرق فوق العاده ی اعتراض نسبت به رأی داورى.....	۸۳
گفتار اول: اعتراض شخص ثالث.....	۸۳
بند اول: کلیات.....	۸۳

۸۴	بند دوم: انواع اعتراض شخص ثالث
۸۴	بند سوم: شرایط تحقق دعوی اعتراض شخص ثالث
۸۶	بند چهارم: اعتراض ثالث نسبت به رأی داور
۸۷	گفتار دوم: اعاده دادرسی نسبت به آراء داوری در قانون داوری داخلی و خارجی
۸۷	بند اول: کلیات
۸۸	بند دوم: آراء قابل اعاده دادرسی
۸۹	بند سوم: جهات اعاده دادرسی
۸۹	بند چهارم: آثار اعاده دادرسی
۹۰	بند پنجم: بررسی امکان تحقق اعاده دادرسی نسبت به آراء داوری
۹۰	الف: بررسی قابلیت اعاده دادرسی اصلی نسبت به رأی داوری
۹۰	۱: طرح بحث
۹۱	۲: بررسی جهات اعاده دادرسی قابل تحقق در رأی داوری
۹۱	۳: بررسی امکان اعاده دادرسی اصلی نسبت به رأی داوری در قانون داوری داخلی ایران
۹۲	۳-۱: بررسی محدودیت‌های زمان تحقق اعاده دادرسی نسبت به رأی داوری
۹۲	۳-۱-۱: بررسی محدودیت ناشی از فقدان قصد اضرار قانونی در خصوص پذیرش دعوا
۹۴	بررسی محدودیت مرجع صالح رسیدگی
۹۴	بررسی محدودیت زمان طرح دعوا
۹۶	۴: بررسی امکان اعاده دادرسی نسبت به آراء داوری در قانون داوری تجاری بین‌المللی
۹۷	۵: بررسی قابلیت طرح درخواست اعاده دادرسی نسبت به رأی داوری در حقوق فرانسه
۹۷	۶: بررسی قابلیت طرح درخواست اعاده دادرسی نسبت به رأی داوری در حقوق ایالات متحده آمریکا
۹۸	ب: بررسی قابلیت پذیرش اعاده دادرسی طاری در جریان داوری
۹۹	۱: شرایط تحقق اعاده دادرسی طاری در جریان داوری
۱۰۰	۲: آیین رسیدگی به درخواست اعاده دادرسی طاری در جریان داوری
۱۰۲	فصل چهارم
۱۰۲	بررسی امکان اعتراض و آیین نقض آرای داوری به موجب یکی از جهات اعاده دادرسی و تبیین طرق پیشنهادی
۱۰۳	فصل چهارم: بررسی امکان اعتراض و آیین نقض آرای داوری به موجب یکی از جهات اعاده دادرسی و تبیین طرق پیشنهادی
۱۰۳	مبحث اول: بررسی امکان اعتراض و آیین نقض آرای داوری به موجب یکی از جهات اعاده دادرسی
۱۰۴	گفتار اول: بررسی قابلیت اعتراض به آرای داوری به موجب یکی از جهات اعاده دادرسی
۱۰۵	بند اول: بررسی لزوم رعایت محدودیت مهلت مقرر قانونی جهت طرح دعوی ابطال رأی داوری
۱۰۷	بند دوم: بررسی حضری بودن جهات ابطال آراء داوری موضوع ماده ۴۸۹ ق.ج
۱۰۸	بند سوم: بررسی قابلیت مطابقت بندهای هفت گانه ی اعاده دادرسی با جهات ابطال رأی داور
۱۱۰	بند چهارم: بررسی قابلیت تسری بندهای (ح) و (ط) ماده ۳۳ قانون داوری تجاری بین‌المللی به قانون داوری داخلی

۱۱۲	گفتار دوم: بررسی آیین نقض آرای داوری به موجب یکی از جهات اعاده ی دادرسی
۱۱۳	بند اول: بررسی مرجع صلاحیت دار جهت اعتراض به رأی داوری به موجب یکی از جهات اعاده ی دادرسی
	بند دوم: بررسی آیین رسیدگی و اصول و قواعد حاکم بر آن در خصوص نقض آرای داوری به موجب یکی از جهات اعاده
۱۱۴	دادرسی
۱۱۴	الف: مهلت شکایت
۱۱۵	ب: نحوه ی رسیدگی به شکایت و آثار آن
۱۱۶	بند چهارم: آیین نقض آرای داوری به موجب بندهای (ح) و (ط) ماده ی ۳۳ قانون داوری تجاری بین المللی
۱۱۶	گفتار سوم: بررسی راه حل ها و طرق جایگزین نهاد اعاده ی دادرسی نسبت به آرای داوری
۱۱۷	ب-۱: بررسی امکان حدوث ایرادات موضوع ماده ی ۸۴ ق.ج
۱۱۷	ب-۲: بررسی مکان حدوث دعاوی طاری در دعاوی ابطال رأی داوری
۱۱۸	گفتار سوم: بررسی راه حل ها و طرق جایگزین نهاد اعاده ی دادرسی نسبت به آراء داوری
	بند اول: بررسی شیوه های جایگزین نهاد اعاده ی دادرسی در نظم داوری داخلی در حالتی که رأی داوری بطور مستقیم مورد
۱۱۸	اعتراض واقع می گردد
	بند دوم: بررسی طرق و شیوه های جایگزین احقاق حقوق محکوم علیه رای داوری، بدون اعتراض به رای و لطمه زدن به
۱۲۵	اعتبار اجرایی آن
۱۲۵	الف: طرح دعوا تحت عنوان دارا شدن غیر عادلانه و استرداد مال
۱۲۷	ب: طرح شکایت کیفری تحت عنوان کلاهبرداری و رخنه است مطالبه ی ضرر و زیان ناشی از جرم
۱۲۸	ج: طرح شکایت کیفری تحت عنوان جعل و استفاده از اسناد جعلی
۱۳۰	نتیجه گیری

چکیده

بی شک می توان گفت داوری به عنوان دموکراتیک ترین شکل رسیدگی به دعاوی مطرح است و به عنوان یک شیوه ی سنتی حل و فصل اختلافات در حقوق داخلی و حتی خارجی از دیرباز با توجه به ویژگی های خاص مربوط به خود مطرح بوده است. داوری صرف نظر از محاسن خود دارای معایبی می باشد که بالواقع نشأت گرفته از نقصان و یا خلاء قوانین مرتبط با آن می باشد.

با رجوع به ادبیات حقوقی موجود در این باب می توان دریافت که نویسندگان محدودی به بررسی و تبیین اصول و قوانین موجود در داوری ایران پرداخته اند و جای خالی تحقیقات و مطالعات جامع و کافی در باب امکان اعاده ی دادرسی نسبت به آرای داوری را به طور واضح می توان دریافت.

در این کتاب سعی بر آن شده که به سوالات زیر پاسخ داده شود اول این که آیا اساساً امکان اعاده ی دادرسی نسبت به آرای داوری وجود دارد یا نه و دوم این که اگر پاسخ منفی باشد چه راه حل قانونی ای برای احقاق حقوق محکوم علیه وجود دارد؟ و در پایان این که آیا امکان اعتراض نسبت به آرای داوری به موجب یکی از جهات اعاده ی دادرسی وجود دارد یا خیر؟

روش پژوهشی به کار گرفته شده جهت پاسخ به این سوالات ادغامی از روش میدانی و کتاب خانه ای بوده است، که در روش میدانی به بررسی آراء داوری صادره از شعب قضایی مختلف پرداخته شده و در شیوه ی کتاب خانه ای به کتب و مقالات موجود در این زمینه رجوع شده است.

در راستای ایجاد دیدگاهی کلی از مباحث اصلی اصول داوری و اعاده ی دادرسی و در چارچوب پاسخ گویی به سوالات فوق الذکر چهار فصل کلی را محورهای اساسی این کتاب قرار دادیم:

فصل اول در باب کلیات داوری و تشریح تاریخچه ی آن، فصل دوم بررسی شرایط و روند صدور رأی و پایان رأی داوری، فصل سوم بررسی نحوه ی اعتراض به رأی داور و امکان طرح طرق فوق العاده ی اعتراض به رأی داوری و فصل پایانی تحلیل امکان اعتراض و آیین نقض آرای داوری به موجب یکی از جهات اعاده ی دادرسی می باشد که در آن به ارائه ی طرق پیشنهادی من باب رفع خلاء موجود در حوزه ی قانون گذاری داوری پرداخته شده است.

با مطالعات صورت گرفته پیرامون این مباحث می توان نتیجه گرفت که قانون گذار در خصوص قابلیت، امکان براد اعاده ی دادرسی نسبت به آراء داوری در نظام داوری داخلی ایران سکوت اختیار نمود. حکم علیه رای داوری در صورت احراز و اثبات یکی از جهات اعاده ی دادرسی ناگزیر به تمسک به شبهه ای جایگزین این نهاد جهت احقاق حقوق خود خواهد بود، هم چنین در خصوص امکان نقض آراء داوری به موجب یکی از جهات اعاده ی باید گفت با توجه به این که ماده ی ۴۸۹ ق.ج.ا.د. ابطال را صرفاً در هفت بند احصاء نموده است رویه ی محاکم مبتنی بر عدم پذیرش این دعوا می باشد در حالی که به عقیده ی نگارنده با در نظر گرفتن شرایطی که در کتاب بدان پرداخت شده است می توان چنین دعوی ای را مطرح نمود.